

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 183/14

V Luxembourg, 18. decembra 2014

Sodba v zadevi C-354/13
Fag og Arbejde (FOA), ki zastopa Karstena Kaltofta / Kommunernes
Landsforening (KL), ki zastopa Billund Kommune

Debelost je lahko „invalidnost“ v smislu Direktive o enakem obravnavanju pri zaposlovanju

Čeprav nobeno splošno načelo prava Unije samo po sebi ne prepoveduje diskriminacije zaradi debelosti, pa je ta zajeta s pojmom „invalidnost“, če v nekih položajih zadevno osebo ovira, da bi enako kot drugi delavci polno in učinkovito sodelovala v poklicnem življenju

Zaradi podrobnejše določitve načela enakega obravnavanja direktiva Unije¹ določa splošne okvire za boj proti diskriminaciji pri zaposlovanju in delu. V skladu s to direktivo je na področju zaposlovanja prepovedana diskriminacija zaradi vere, prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti.

Karsten Kaltoft je bil petnajst let zaposlen pri občini Billund (Danska) kot varuh otrok. V okviru te dejavnosti je na svojem domu varoval otroke. Občina je 22. novembra 2010 odpovedala njegovo pogodbo o zaposlitvi. Čeprav je bila odpoved obrazložena z zmanjšanjem števila otrok, ki so potrebovali varstvo, pa občina ni navedla razlogov, zaradi katerih je izbrala K. Kaltofta. Ta je ves čas trajanja pogodbe o zaposlitvi štel za debelega v smislu opredelitve, ki jo je izdala Svetovna zdravstvena organizacije (SZO). Čeprav je bila debelost K. Kaltofta izpostavljena na razgovoru v zvezi z odpovedjo pogodbe o zaposlitvi, pa se stranki ne strinjata o načinu, na katerega se je razpravljalo o tem vprašanju. Občina tako zanika, da je bila debelost eden o razlogov za odpoved pogodbe o zaposlitvi K. Kaltofta. Ker je Fag og Arbejde (FOA), sindikat, ki zastopa K. Kaltofta, menil, da je ta odpoved posledica nezakonite diskriminacije zaradi debelosti, je pri danskem sodišču vložilo tožbo za ugotovitev obstoja te diskriminacije in za izplačilo odškodnine.

Sodišče v Koldingu, Danska (retten i Kolding), v okviru odločanja o tej tožbi Sodišče prosi za pojasnitev, ali pravo Unije na avtonomen način prepoveduje diskriminacijo zaradi debelosti. Podredno sprašuje, ali je debelost lahko invalidnost in ali tako spada na področje uporabe navedene direktive.

Sodišče je v današnji sodbi najprej navedlo, da je splošno načelo prepovedi diskriminacije temeljna pravica, ki je sestavni del splošnih načel prava Unije. To načelo torej zavezuje države članice, če nacionalni položaj spada na področje uporabe prava Unije.

V zvezi s tem Sodišče poudarja, da nobena določba Pogodb in sekundarnega prava Unije na področju zaposlovanja in dela ne vsebuje prepovedi diskriminacije zaradi debelosti. Natančneje, Direktiva o enakem obravnavanju pri zaposlovanju debelosti kot razloga za diskriminacijo ne omenja in področja uporabe te direktive ni treba razširiti onkraj diskriminacije na podlagi razlogov, ki so taksativno naštet. Poleg tega se za tak položaj ne uporablja niti Listina Evropske unije o temeljnih pravicah.

Sodišče je ugotovilo, da spis ne vsebuje nobenega elementa, na podlagi katerega bi bilo mogoče sklepati, da odpoved pogodbe o zaposlitvi, ki naj bi temeljila na debelosti, spada na področje uporabe prava Unije.

¹ Direktiva Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 4, str. 79).

Sodišče je zato odločilo, da **pravo Unije na področju zaposlovanja in dela ne določa splošnega načela prepovedi diskriminacije zaradi debelosti.**

Glede vprašanja, ali je debelost lahko „invalidnost“ v smislu direktive, je Sodišče poudarilo, da je namen te direktive opredeliti splošni okvir boja proti diskriminaciji pri zaposlovanju in delu, ki temelji na enem od v njej navedenih razlogov, med katerimi je invalidnost.

Pojem „invalidnost“ v smislu Direktive razumeti kot omejitev, ki je med drugim posledica trajnih telesnih okvar oziroma umskih ali duševnih motenj, ki lahko v povezavi z različnimi ovirami zadevni osebi preprečujejo, da polno in učinkovito sodeluje v poklicnem življenju enako kot drugi delavci. Sodišče je poudarilo, da je treba ta pojem razumeti ne le kot nezmožnost opravljanja poklicne dejavnosti, ampak tudi kot oviro pri opravljanju take dejavnosti. Cilja Direktive sta namreč uresničevanje enakega obravnavanja in zagotoviti invalidni osebi dostop do zaposlitve ali opravljanje zaposlitve. **Poleg tega bi bilo v nasprotju s ciljem Direktive, če bi bila njena uporaba odvisna od vzroka invalidnosti.**

Poleg tega je Sodišče poudarilo, da opredelitev pojma „invalidnost“ navedena pred opredelitvijo in presojo ustreznih prilagoditvenih ukrepov, ki jih mora v skladu z Direktivo sprejeti delodajalec glede na potrebe v konkretni situaciji, da se invalidni osebi omogoči dostop, sodelovanje ali napredovanje v službi (razen če bi taki ukrepi delodajalca nesorazmerno obremenili). Zato le okoliščina, da taki prilagoditveni ukrepi niso bili sprejeti glede K. Kaltofta, ne zadostuje za ugotovitev, da ta ne more biti invalidna oseba v smislu Direktive.

Zaradi teh razlogov je Sodišče odločilo, da če v danih okoliščinah debelost zadevnega delavca pomeni omejitev, ki je posledica zlasti telesnih okvar oziroma umskih ali duševnih motenj, ki lahko v povezavi z različnimi ovirami tej osebi preprečujejo, da bi polno in učinkovito sodelovala v poklicnem življenju enako kot drugi delavci, in če je ta omejitev dolgotrajna, to lahko pomeni „invalidnost“ v smislu Direktive. Tako bi bilo med drugim v primeru, če bi debelost zaradi zmanjšane gibljivosti ali pojava bolezni zadevni osebi preprečevala opravljanje dela ali bi ga ovirale pri opravljanju njegove poklicne dejavnosti.

Nacionalno sodišče je pristojno preveriti, ali je debelost K. Kaltofta zajeta z opredelitvijo „invalidnosti“.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.